

Bruxelles, den 12. november 2025
(OR. en)

14905/25

**Interinstitutionel sag:
2022/0299(NLE)**

**SOC 727
EMPL 485
ECOFIN 1459**

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: Nøglebudskaber fra SPC om gennemførelsen i EU's medlemsstater af Rådets henstilling om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion
– Godkendelse

Vedlagt følger til delegationerne nøglebudskaberne fra Udvalget for Social Beskyttelse om gennemførelsen i EU's medlemsstater af Rådets henstilling om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion, der skal godkendes af EPSCO-Rådet på samlingen den 1. december 2025.

Den fulde rapport om mindsteindkomst 2025, der er udarbejdet i fællesskab af Udvalget for Social Beskyttelse og Europa-Kommissionen, og landeanalysen findes i henholdsvis dok. 14905/25 ADD 1 og dok. 14905/25 ADD 2.

Rapport om mindsteindkomst 2025

En oversigt over gennemførelsen i EU's medlemsstater af Rådets henstilling fra 2023 om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion

Fælles rapport udarbejdet af Udvalget for Social Beskyttelse og Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion

Nøglebudskaber

- I kølvandet på leveomkostningskrisen er fattigdom fortsat et stort problem for mange europæere.** Ifølge en Eurobarometerundersøgelse i 2025 er 84 % af europæerne bekymrede over, at for få mennesker kommer ud af fattigdom i deres land¹. Fattigdom hæmmer den menneskelige værdighed. Bekæmpelse af fattigdom er ikke kun en etisk og social nødvendighed. Støtte til social samhørighed er også afgørende for at sikre tillid til de politiske institutioner og gøre vores samfund mere modstandsdygtige. Det er også økonomisk intelligent, da en kompetent og velkvalificeret arbejdsstyrke styrker vores konkurrenceevne. Desuden er fattigdom forbundet med en omkostning. F.eks. koster socialt dårligt stillede børn samfundet et beløb svarende til 3,4 % af BNP om året².
- Rådets henstilling fra 2023 om en tilstrækkelig mindsteindkomst, som sikrer aktiv inklusion, udgør en milepæl i bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse i EU.** Med denne henstilling nåede medlemsstaterne til enighed om fælles nøgleelementer i vellykkede mindsteindkomstpolitikker med henblik på i fællesskab at bidrage til at mindske fattigdommen i EU. De gentog fordelene ved en tilgang med aktiv inklusion, der kombinerer indkomststøtte, inklusive arbejdsmarkedspolitikker og adgang til tjenesteydelser. Med henblik på at sikre et værdigt liv i alle livets faser fastlagde de desuden en fælles ambition om gradvist at opnå et passende niveau af indkomststøtte senest i 2030. Den bør støtte den opadgående sociale konvergens.

¹ Særlig Eurobarometerundersøgelse nr. 559, Investing In Fairness, 2025.

² OECD, The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries, 2022.

3. **Selv om en række medlemsstater er begyndt at gennemføre henstillingen og har gjort fremskridt**, i nogle tilfælde med støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), **er ingen af medlemsstaternes mindsteindkomstordninger på nuværende tidspunkt i fuld overensstemmelse med henstillingens bestemmelser**. Selv om de fleste nationale reformer følger vejledningen i henstillingen, fraviger medlemsstaterne i nogle tilfælde principperne i henstillingen.
4. **Henstillingen indeholder en række tilgange til at sikre tilstrækkelighed, men de fleste medlemsstater er nødt til at intensivere indsatsen for at forbedre tilstrækkeligheden**. Henvielsen til fattigdomsrisikotærsklen er en af de tilgange, der er skitseret i henstillingen. I gennemsnit nåede den disponible indkomst for enlige, der (som minimum) modtog en mindsteindkomst, i 2023 op på 33,8 % af den disponible medianindkomst, mens fattigdomsrisikotærsklen er på 60 % af den disponible medianindkomst. Tallet var 37,9 % af den disponible medianindkomst for par med to børn. Omkring en fjerdedel af medlemsstaterne har stadig ikke en klar metode til at fastlægge indkomststøtteniveauet, og en tredjedel forventer ingen regelmæssig ajourføring eller indeksering. Bestræbelserne på at forbedre metoden og regelmæssigt foretage en indeksering eller ajourføring heraf bør styrkes for at sikre tilstrækkelighed.
5. **Det er også afgørende at sikre, at dem, der har størst behov, har ret til ydelser, da der stadig er huller i dækningen**. I 2023 modtog i gennemsnit 16,8 % af den fattige befolkning i næsten arbejdsløse husstande i EU ingen sociale ydelser. Selv om alle medlemsstater generelt har gennemsigtige kriterier for støtteberettigelse, varierer disse navnlig med hensyn til bopæl, alder og kontrol af indtægter og aktiver. Dette peger i retning af en stor og undertiden endda voksende forskelligartethed i definitionen af den befolkningsgruppe, der har størst behov.

6. **I alle medlemsstater er der i høj grad en manglende udnyttelse af mindsteindkomstydelse, hvilket mindsker effektiviteten af mindsteindkomstordninger.** Det er imidlertid en udfordring at kvantificere omfanget af den manglende udnyttelse, da der ikke findes en enkelt valideret tilgang til at anslå det. Meget få medlemsstater foretager regelmæssigt en vurdering af omfanget af den manglende udnyttelse. Det anslås at være på mellem 20 % og 50 % afhængigt af medlemsstaten. En række medlemsstater gennemfører foranstaltninger for at tackle de forskellige årsager til den manglende udnyttelse, navnlig ved at forenkle og digitalisere ansøgningsprocedurerne, lette adgangen til oplysninger (online og offline), samle data fra forskellige myndigheder i et omfattende informationssystem og række ud til potentielle støttemodtagere. Ikke desto mindre skal disse initiativer opskaleres for at tackle den manglende udnyttelse på en mere omfattende måde.
7. **Medlemsstaterne fortsætter deres bestræbelser på at fremme rummelige arbejdsmarkeder, herunder ved at styrke deres bestræbelser på at sikre en kompetent og velkvalificeret arbejdsstyrke i lyset af den faldende befolkningsandel i den erhvervsaktive alder.** Der er foreslået reformer for at styrke mindsteindkomstydelseernes rolle med hensyn til at støtte modtagerne i forbindelse med deres deltagelse i aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og deres aktive jobsøgning. Med henblik herpå har nogle få medlemsstater udvidet aktiveringsforanstaltningerne og samtidig strammet aktiveringskriterierne. Dette bør ledsages af mere effektive aktive arbejdsmarkedspolitikker rettet mod mindsteindkomstmodtagere, som omfatter personlig støtte og giver vedvarende beskæftigelsesresultater. Det er vigtigt for de politiske beslutningstagere at forstå de grundlæggende årsager til inaktivitet for at tilpasse de aktive arbejdsmarkedspolitikker og imødegå udfordringerne for personer i sårbare situationer. Det er nødvendigt nøje at overvåge virkningen af strengere aktiveringskriterier for at sikre, at de ikke fører til fattigdom eller social udstødelse.

8. **Der er i mindsteindkomstordninger på tværs af medlemsstaterne indarbejdet finansielle incitamerter for at tilskynde til arbejde, men der er stadig mangler med hensyn til ordningernes mulighed for at understøtte støttemodtagernes indkomst, når de begynder at arbejde.** I visse lande fører stigninger i arbejdstiden ikke altid til en stigning i den disponible indkomst. Desuden er ikkefinansielle faktorer såsom tilgængeligheden af oplæring på arbejdspladsen og jobmuligheder af høj kvalitet afgørende for at fremme inklusion på arbejdsmarkedet. En vellykket overgang til beskæftigelse kræver en gradvis udfasning af retten til ydelser sideløbende med tilvejebringelse af både finansielle og ikkefinansielle incitamerter.
9. **Flere medlemsstater har vist en stærk vilje til at lette adgangen til støttetjenester og basale tjenesteydelser.** Selv om mange reformer er blevet godkendt, er visse tjenester i nogle lande måske ikke lettilgængelige for mindsteindkomstmodtagere på grund af hindringer såsom tilgængelighed, prisoverkommelighed eller lav operationel kapacitet. Der er fortsat betydelige mangler på områder som adgang til børnepasning, sundhedspleje, bolig og internetkonnektivitet. Desuden mangler der i mange medlemsstater kvalitetsstandarder for tjenesteydelser.
10. **Planer for social inklusion udarbejdes typisk efter gennemførelse af individuelle behovsvurderinger for at levere en passende blanding af sociale og aktive arbejdsmarkedstjenester.** Selv om omkring halvdelen af medlemsstaterne har indført særlige planer for social inklusion for mindsteindkomstmodtagere, har kun seks lande – i overensstemmelse med Rådets henstilling – de retlige bestemmelser til at kunne forelægge disse planer inden for tre måneder. Planernes faktiske dækning af støttemodtagere er fortsat forholdsvis lav.

11. **Solide mindsteindkomstordninger kræver effektive, deltagelsesbaserede og omfattende forvaltningsprocesser.** De kræver tilstrækkelig operationel kapacitet, samarbejde og inddragelse af interessenter i de forskellige trin i gennemførelsen af politikker samt etablering af robuste overvågnings- og evalueringsmekanismer. Udformningen af mindsteindkomstordninger varierer fra medlemsstat til medlemsstat på grund af nationale traditioner. Robuste forvaltningsmekanismer kan bidrage til at forebygge fragmentering, overlapninger og mangler og dermed sikre, at der tages effektivt hensyn til de mest sårbare personers behov, uanset den overordnede udformning af socialsikringsystemerne.
12. **I lyset af ovenstående mener Udvalget for Social Beskyttelse (SPC), at der vil være behov for en yderligere indsats for at afhjælpe de mangler, der er konstateret i den første fælles rapport fra Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse (SPC) om gennemførelsen af henstillingen.** Dette vil bidrage til bestræbelserne på at bekæmpe fattigdom og nå EU's mål om at reducere antallet af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse med mindst 15 millioner senest i 2030. I den forbindelse vil det medvirke til at forbedre vores samfunds modstandsdygtighed og vores økonomiers konkurrenceevne. Med henblik på at bidrage til denne indsats vil Kommissionen og SPC fortsat støtte og overvåge medlemsstaternes politikker, navnlig ved at offentliggøre en ny rapport i 2028, løbende at forbedre benchmarkingrammen for mindsteindkomst og fremme gensidig læring i SPC og dets arbejdsgrupper (såsom mindsteindkomstnetværket (MINET)). Desuden vil den kommende allerførste EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom indeholde konkrete initiativer til støtte for et fornyet tilsagn om at bekæmpe fattigdom i EU.
-